

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

13.2.2008

B6-0064/2008

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalandena av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 103.2 i arbetsordningen

från Raül Romeva i Rueda och Angelika Beer

för Verts/ALE-gruppen

om EU:s uppförandekod för vapenöverföringar – rådets misslyckande med att anta den gemensamma ståndpunkten och omvandla den till ett rättsligt bindande instrument

Europaparlamentets resolution om EU:s uppförandekod för vapenöverföringar – rådets misslyckande med att anta den gemensamma ståndpunkten och omvandla den till ett rättsligt bindande instrument

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artikel 103.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

- A. År 2008 firar Europeiska unionens uppförandekod för vapenexport 10-årsjubileum.
- B. För över två år sedan, den 30 juni 2005, kom COARM (rådets arbetsgrupp för export av konventionella vapen) på teknisk nivå överens om innehållet i den gemensamma ståndpunkten. Detta var ett resultat av en grundlig process för att se över EU:s uppförandekod för vapenöverföringar med målet att omvandla koden till ett effektivt instrument för kontroll av vapenexport från EU:s territorium och från företag i EU.
- C. Ett antagande av denna gemensamma ståndpunkt innebär att koden blir ett rättsligt bindande instrument för exportkontroll för alla medlemsstater.
- D. Europaparlamentet har vid flera tillfällen välkomnat denna gemensamma ståndpunkt, bl.a. i sin resolution av den 18 januari 2007 om rådets sjunde och åttonde årliga rapport enligt tillämpningsbestämmelse nr.8 i Europeiska unionens uppförandekod för vapenexport.
- E. Rådet har dock hittills, sedan 2005, inte antagit denna gemensamma ståndpunkt på politisk nivå, varför frågan fortfarande är olöst.
- F. Det har aldrig offentligen framförts några skäl till detta, men det är uppenbart att det beror på vissa EU-medlemsstaters önskan att upphäva EU:s nuvarande vapenembargo mot Folkrepubliken Kina.
- G. Denna fråga har blivit akut på grund av följande:
 - 1) EU:s ändringsfördrag och den europeiska säkerhetsstrategin tvingar EU att agera som en aktör med globalt ansvar på detta strategiskt och humanitärt viktiga område.
 - 2) Utvecklingen av den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken har gjort att EU skickar ut allt fler militärer och civila på uppdrag i tredje land och att EU-anställda kan hotas med vapen som tidigare har levererats av EU:s medlemsstater.
 - 3) EU:s medlemsstater har nyligen uttryckt sin beslutsamhet att öka vapenexporten för att främja sina ekonomiska intressen.
 - 4) Flera initiativ har tagits för att harmonisera nationella upphandlingsregler avseende vapen samt vapenöverföring och vapenförsäljning inom gemenskapen.
- H. Trots de positiva insatserna från COARM för att ytterligare förbättra koden och dess tillämpning undergrävs detta arbete av vapenexport från medlemsstaterna till länder som befinner sig en konfliktsituation, där det råder instabilitet eller där mänskliga rättigheter inte respekteras. Dessa länder bör alltså anses som tvivelaktiga destinationer enligt uppförandekoden.

- I. Bristen på politisk vilja att omvandla uppförandekoden till en gemensam ståndpunkt strider mot den ledande roll som Europeiska unionen och medlemsstaterna har när det gäller att främja globala lagliga instrument för att kontrollera offentliga och privata vapenöverföringar, särskilt när det gäller skapandet av ett rättsligt bindande och starkt vapenhandelsfördrag.
 1. Europaparlamentet beklagar djupt det nuvarande politiska dödläget och att denna gemensamma ståndpunkt inte antagits, med tanke på kodens 10-årsjubileum.
 2. Europaparlamentet uppmanar det slovenska ordförandeskapet att göra antagandet av denna gemensamma ståndpunkt till en stående punkt på dagordningen för varje möte i Europeiska unionens råd (allmänna frågor) till dess att frågan har lösts.
 3. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som motsätter sig en rättsligt bindande uppförandekod att ompröva sin ståndpunkt.
 4. Europaparlamentet är övertygat om att EU:s bidrag till ett internationellt bindande vapenhandelsfördrag kommer att bli mycket mer trovärdigt så snart som unionens eget vapenexportsystem blir rättsligt bindande.
 5. Europaparlamentet är också övertygat om att man samtidigt med ett antagande av den gemensamma ståndpunkten bl.a. bör vidta följande åtgärder:
 - a) Hindra tvivelaktiga vapenöverföringar genom strikt tillämpning av kodens kriterier för både företag och nationella väpnade styrkor.
 - b) Förbättra och tillämpa kontroller av handeln, och hindra olaglig vapenhandel luft- och sjövägen.
 - c) Snabbt undersöka nyliga påståenden om brott mot vapenembargon.
 - d) Undvika försäljning till privata mäklare av vapen som samlats in under insatser inom ramen för den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken och reformen av säkerhetssektorn eller andra EU-initiativ, och undvika överföring av vapnen till andra områden där det råder våldsamma konflikter eller spänningar.
 - e) Förbättra öppenheten och kvaliteten hos de uppgifter som EU:s medlemsstater lämnar in i samband med den årliga rapporten om uppförandekoden.
 6. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och samtliga regeringar och parlament i EU:s medlemsstater.